

SVETSKI DAN HRANE â€“ 16. OKTOBAR I OKTOBAR â€“ MESEC PRAVILNE ISHRANE

06.10.2020

â€žGaji, hrani, podrâ¾avaj. Svi zajedno. Naâ¾e akcije naâ¾a su buduâ¾nost.â€•

Organizacija za hranu i poljoprivredu (FAO) svake godine 16. Oktobra obeleâ¾ava Svetski dan hrane, dan kada je ova organizacija i osnovana 1945. godine. U Srbiji se 16. oktobar â€“ Svetski dan hrane obeleâ¾ava od 2001. Godine uz podrâ¾ku Ministarstva zdravlja Republike Srbije. Ove godine, Svetski dan hrane, 16. oktobar, obeleâ¾ava se pod sloganom: â€žGaji, hrani, podrâ¾avaj. Svi zajedno. Naâ¾e akcije naâ¾a su buduâ¾nostâ€• sa fokusom na jaâ¾anje prehrambenih sistema i smanjenje broja gladnih u svetu. Svetski dan hrane 2020. obeleâ¾ava 75. Godiâ¾njicu FAO-a u trenutku kada se zemlje â¾irom sveta bave pandemijom bolesti COVID-19 i njenim posledicama.

Oâ¾uvanje pristupa zdravstveno bezbednoj hrani jeste i ostaje deo odgovoran a pandemiju COVID-19, posebno za siromaâ¾ne zemlje u kojima je pandemija dovela do joâ¾i izraâ¾enije ekonomске krize. U ovom trenutku je vaâ¾no obezbediti podrâ¾ku herojima hrane â€“ poljoprivrednicima i svim zaposlenima u lancu proizvodnje hrane koji omoguâ¾avaju bezbedan put hrane od njive do trpeze.

Â Â

Kljuâ¾ne â¾injenice

Â

Â-Gladna naâ¾oj planeti. Preko dve milijardi ljudi nemaâ¾ pristup dovoljnoj koliâ¾ini zdravstveno bezbedne hrane. Oâ¾ekuje se daâ¾e do 2050. Godine taj broj biti 10 milijardi ljudi.

Â-Pandemija COVID-19 poveâ¾ava broj gladnih. Skoro 690 miliona ljudi â¾irom sveta je gladno, â¾to je 10 miliona viâ¾e nego 2019. godine. Zbog pandemije COVID-19 ovaj broj se moâ¾e poveâ¾ati za joâ¾i 83â€“132 miliona ljudi.

Â· Visoka cena neuhranjenosti. Neuhranjenost (ukljuÄ•ujuÄ•i pothranjenost i nedostatak mikronutrijenata), kao i prekomerna uhranjenost i gojaznost, utiÄ•u na globalnu ekonomiju u proseku 3,5 biliona ameriÄ•kih dolara godiÄ•nje.

Â· Vreme za akciju. Stalni porast broja gladnih od 2014. godine, zajedno sa porastom broja gojaznih, jasno ukazuje na potrebu da se intenziviraju aktivnosti usmerene na jaÄ•anje sistema proizvodnje hrane.

Â· Gajiti, hraniti, podrÅ¾avati. Uprkos Ä•injenici da ima najmanje 30.000 jestivih biljaka, danas 66% ukupnih useva Ä•ini samo devet biljnih vrsta. Potrebno je da uzgajamo raznovrsnu hranu da bi smo nahranili svet.

Â

Â

Vreme je da se ojaÄ•aju sistemi proizvodnje hrane

Â

Poslednjih decenija svet je ostvario znaÄ•ajan napredak u unapreÄ•enu poljoprivredne proizvodnje. Iako se sada proizvodi viÅ•e nego dovoljno hrane potrebne dana hrane svi, sistemi proizvodnje hrane nisu uravnoteÅ¾eni. Glad, gojaznost, degradacija Å¾ivotne sredine, gubitak agro-bioloÅ•ke raznolikosti, velika koliÄ•ina hrane koja se bacÅ• i nedostatak sigurnosti za radnike u prehrambenom lancu, samo su neka od pitanja.

Â

U okviru razvoja i pripreme planova zemalja za oporavak od posledica pandemije COVID-19 potrebno je iskoristiti priliku za razvoj i usvajanje inovativnih reÅ•enja za unapreÄ•enje sistema proizvodnje hrane na osnovu nauÄ•nih dokaza.

Â

Svetski dan hrane poziva na globalnu solidarnost u cilju pomoÄ•i svima, a posebno najugroÅ¾enijim populacijama da se oporave od krize. Cilj je i da se poveÄ•ta otpornost sistema za proizvodnju hrane na rastuÄ•e izazove ukljuÄ•ujuÄ•i klimatske promene, omoguÄ•iti da zdravstveno bezbedna hrana odgovarajuÄ•e hranljive vrednosti bude dostupna svima, kao i da se obezbedi dostojanstven Å¾ivot radnicima zaposlenim u proizvodnji hrane.

Â

Â

Nađe aktivnosti
danasa nađa su budućnost

Â

Državne institucije, privatni sektor i civilno društvo treba zajedno da rade na obezbeđivanju proizvodnje dovoljnih količina raznovrsne zdravstveno bezbedne hrane u cilju održanja života na planeti Zemlji.

Â

Digitalne tehnologije su ključne za transformaciju načina proizvodnje, prerade, prometa i konzumiranja hrane i za izgradnju otpornijih i snajnijih sistema proizvodnje hrane. One imaju potencijal da premoste veliki digitalni razmeđe u razvijenih i zemalja u razvoju, gradova i ruralnih područja, muškaraca i žena, mlađih i starih. Digitalizacija je način nedostignuća za preko tri milijarde ljudi na svetu koji nemaju pristup internetu, od kojih većina živi u ruralnim i udaljenim oblastima.

Â

Nove tehnologije obećavaju revolucionarne promene za vlasnike malih farmi, koji proizvode i do 80% svetske hrane, na primer daljinsko praćenje putem satelita i mobilnih telefona, korištenje aplikacija sa potencijalom za optimizaciju lanaca hrane, povećanje pristupačnosti namirnicama određene hranljive vrednosti, smanjenje bacanja hrane, borbu protiv hranljivih bolesti. Intenzivna obuka za unapređenje digitalnih veština poljoprivrednika i uvažavanje njihovih ideja i potreba je od suštinskog značaja, kao i podsticaji za proizvodnju raznovrsne hrane odgovarajuće hranljive vrednosti.

Â

Zajedničke aktivnosti u 150 država sveta će da Svetski dan hrane bude jedan od najvećih obeležavanih datuma u Kalendaru javnog zdravlja. Zajedničkim snagama vlade država, preduzeća, nevladine organizacije i mediji organizuju različite manifestacije u cilju zagovaranja žire javnosti da se pomogne gladnjima i da se obezbede uslovi za pravilnu ishranu za sve.

Â

Institut za javno zdravlje Srbije – Dr Milan Jovanović
Batutom sa mrežom okružnih instituta/zavoda za javno zdravlje svake godine obeležava Svetski dan hrane, 16. oktobar i kampanju Oktobar – mesec pravilne ishrane. Ove godine povodom Svetskog dana hrane raspisani je konkurs za izbor najboljih likovnih i literarnih radova za decu predškolskih ustanova i učenike osnovnih škola na temu „Zdravlje na usta ulazi“ sa ciljem podsticanja zdravstveno vaspitnog rada u predškolskim ustanovama i školama na temu pravilne ishrane.

Â